Samostatný/samostatná vedoucí volnočasových aktivit dětí a mládeže (kód: 75-009-N)

Autorizující orgán: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Skupina oborů: Pedagogika, učitelství a sociální péče (kód: 75)
Týká se povolání: Vedoucí volnočasových aktivit dětí a mládeže
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 5

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v potřebách dětí a mládeže v rámci volnočasových aktivit	4
Tvorba návrhu výchovně-vzdělávacích cílů, forem a zásad výchovně-vzdělávacích aktivit pro děti a mládež s ohledem na speciální vzdělávací potřeby, prevenci rizikového chování a zásady multikulturní a environmentální výchovy	4
Orientace v právním a ekonomickém rámci souvisejícím s činností samostatného vedoucího volnočasových aktivit dětí a mládeže	5
Sestavování obsahu a struktury výchovně-vzdělávací aktivity na základě stanovených vzdělávacích cílů	5
Rozpracování obsahu výchovně-vzdělávací aktivity do časového scénáře	5
Hodnocení výchovně-vzdělávací aktivity a dosažení nastavených vzdělávacích cílů a požadovaných kompetencí	5
Posuzování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany při práci s dětmi a mládeží	4
Sestavování celoročního plánu činnosti s dětmi a mládeží ve volném čase	5
Řízení realizačního týmu při celoroční činnosti s dětmi a mládeží ve volném čase	5
Organizační a finanční zajištění celoroční činnosti s dětmi a mládeží ve volném čase	5

Platnost standardu

Standard je platný od: 27.01.2023

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce

Uchazečem o zkoušku může být každá fyzická osoba starší 18 let, která získala alespoň základy vzdělání, nebo účastník rekvalifikace podle zákona č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti.

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP – https://nsp.cz/jednotka-prace/vedouci-volnocasovych-akt#zdravotni-zpusobilost).

Autorizovaná osoba zároveň s odesláním pozvánky ke zkoušce písemnou formou sdělí, kde a jakým způsobem se uchazeč může informovat o svých povinnostech a průběhu zkoušky a které doklady/dokumenty musí uchazeč předložit bezprostředně před započetím zkoušky.

Pro účely standardu jsou účastníky výchovy a vzdělávání děti a mládež ve věku 3 – 26 let. Cílová skupina je simulována zkušební komisí.

2. Průběh zkoušky

Před zahájením zkoušky uchazeč předloží zkoušejícímu průkaz totožnosti a případně další dokumenty opravňující k připuštění ke zkoušce uvedené v části 1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce.

Bezprostředně před zahájením zkoušky autorizovaná osoba seznámí uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s jeho právy a povinnostmi v rámci zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb. a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Zkoušející uzná, a tedy nemusí ověřovat, ty odborné způsobilosti, které byly již dříve u uchazeče ověřeny v rámci zkoušky z jiné profesní kvalifikace (nutno doložit osvědčením o získání profesní kvalifikace), a které jsou shodné svým rozsahem i obsahem. Rozsah a obsah odborné způsobilosti určují její jednotlivá kritéria a pokyny k realizaci zkoušky popsané v hodnoticím standardu. Zkoušející tyto odborné způsobilosti neuzná jako již ověřené, pokud by tím nebylo zajištěno řádné ověření ostatních požadavků stanovených tímto hodnotícím standardem (například při nutnosti dodržení technologických postupů a časové souslednosti různých činností).

Zkouška se koná v českém jazyce.

Zkouška je veřejná. Praktická část zkoušky a praktická zkouška není veřejná v případech, kdy to je nutné z hygienických důvodů nebo z důvodu ochrany zdraví a bezpečnosti práce.

Odborná způsobilost **Orientace v potřebách dětí a mládeže v rámci volnočasových aktivit.** Věkové kategorie zadá uchazeči autorizovaná osoba. Vývojová specifika dětí a mládeže uchazeč popíše u tří věkových kategorií.
Věkovými kategoriemi se rozumí:

- nejmladší školní věk (do 9 let),
- mladší školní věk (9 -12),
- starší školní věk (12 -15),
- věk středoškolské mládeže (15 - 26)

Odborná způsobilost **Tvorba návrhu výchovně-vzdělávacích cílů, forem a zásad výchovně-vzdělávacích aktivit pro děti a mládež s ohledem na speciální vzdělávací potřeby, prevenci rizikového chování a zásady multikulturní a environmentální výchovy**
Kritérium a) uchazeč na základě zadání autorizované osoby zpracuje písemnou přípravu, která bude obsahovat základní zásady, cíle a formy výchovně vzdělávací aktivity dětí a mládeže se speciálními vzdělávacími potřebami v rozsahu minimálně jedné strany A4, která bude obsahovat:

- název výchovně-vzdělávací aktivity
- cílovou skupinu - věková kategorie účastníků
- počet a složení účastníků
- výchovně-vzdělávací aktivity

Kritérium b) autorizovaná osoba zadá 3 typy rizikového chování a uchazeč navrhne konkrétní aktivity prevence a zásady řešení uvedených typů rizikového chování. Uchazeč si vybere dva příklady typů rizikového chování a předvede postup při jejím řešení.
Příklady typů rizikového chování:

- závislost na psychoaktivních látkách - drogová závislost;
- závislost na činnosti - patologické hráčství, kleptomanie, nymfomanie, workoholismus;
- patologická závislost na osobě – žárlivost;
- závislost na informacích, netolismus, kyberšikana, šikana;
- sebepoškozování;
- kouření;
- alkoholismus.

Odborná způsobilost **Orientace v právním a ekonomickém rámci souvisejícím s činností samostatného vedoucího volnočasových aktivit dětí a mládeže**
Kritérium a) základními právními normami souvisejícími s činností samostatného vedoucího volnočasových aktivit dětí a mládeže se rozumí normy upravující:

- základní náležitosti pracovní smlouvy
- zásady smluvních vztahů (smlouva o nájmu prostor, darovací smlouva, kupní smlouva)
- zákonnou odpovědnost za škody, za ztrátu svěřených předmětů a za schodek na svěřených hodnotách, které je vedoucí povinen vyúčtovat; odpovědnost za vnesené a odložené věci
- trestní odpovědnost (s důrazem na přestupky)

Kritérium c) autorizovaná osoba předloží uchazeči 2 modelové příklady:

- 6 účetních dokladů, z nichž 3 budou správně vyplněné, ostatní budou vykazovat nedostatky, které uchazeč správně identifikuje
- 1 účetní doklad, který uchazeč samostatně vyplní

Pro ověření odborných způsobilostí

- **Sestavování obsahu a struktury výchovně-vzdělávací aktivity na základě stanovených vzdělávacích cílů**
- **Rozpracování obsahu výchovně-vzdělávací aktivity do časového scénáře**
- **Hodnocení výchovně-vzdělávací aktivity a dosažení nastavených vzdělávacích cílů a požadovaných kompetencí**

Uchazeč na základě zadání autorizované osoby zpracuje písemnou přípravu modelové výchovně-vzdělávací aktivity (VVA) v rozsahu minimálně dvou stran A4, která bude obsahovat:

- název výchovně-vzdělávací aktivity
- SMART cíle výchovně-vzdělávací aktivity
- vybrané kompetence vybrané cílové skupiny, na kterou je VVA zaměřena
- cílová skupina - věková kategorie účastníků
- počet účastníků výchovně-vzdělávací aktivity
- popis jednotlivých aktivit
- časový scénář výchovně-vzdělávací aktivity (v hodinách)
- formu vzdělávání
- metody vzdělávání
- didaktické pomůcky
- způsob zpětné vazby

Odborná způsobilost **Posuzování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany při práci s dětmi a mládeží**
Kritérium b) autorizovaná osoba zadá minimálně 2 modelové situace.
Příklady modelových situací:

- turistická akce – výlet vlakem s pěší trasou na volně přístupnou zříceninu, cesta vede lesem a polem, je značená se dvěma přechody silnice 2. a 3. třídy;
- orientační závod připravovaný pro skupinu dětí staršího školního věku. Cílové body jsou označovány viditelnými terči, součástí trasy je přechod lanové lávky, předpokládaná délka trasy 5 km. Závod děti běží samostatně;
- lesní tábořiště u potoka, stanový tábor vzdálený od nejbližší vesnice 12 km, účastníci jsou smíšené věkové skupiny, příprava paliva pro slavnostní táborák, rozdělávání a ukončování ohně;

- raftová výprava na 3 dny, sjíždění řeky. Rafty obsazeny po 6, celkem 18 účastníků výpravy, sjezd propustí, chování u jezu a dopravní situace v kotvišti (nastupování, vystupování);
- orientační hra po městě se získáváním informací od obyvatel pro děti staršího školního věku v průběhu víkendové aktivity v centru většího města.

Odborná způsobilost **Sestavování celoročního plánu činnosti s dětmi a mládeží ve volném čase**

Uchazeč na základě zadání autorizované osoby zpracuje **celoroční plán činnosti** v rozsahu minimálně 2 stran A4, který bude obsahovat:
- popis vybrané výchovné skupiny minimálně v rozsahu počet členů cílové skupiny, složení (pohlaví, věk)
- základní informace o výchovně-vzdělávacím programu vybrané organizace/spolku
- základní popis práce se skupinou (frekvence a popis pravidelné činnosti, jednorázové akce)
- vybrané cíle (vycházející z výchovně-vzdělávacího programu) a způsobu jejich naplňování ve vazbě na popis práce se skupinou.
- návrh vhodných mechanismů zpětné vazby k stanoveným cílům a způsob ověřování v čase
- návrh vhodných mechanismů zpětné vazby v rámci realizačního týmu
- návrhy vhodných zdrojů financování celoroční činnosti a jednotlivých aktivit

Odborná způsobilost **Řízení realizačního týmu při celoroční činnosti s dětmi a mládeží ve volném čase**
Kritérium d)
Příklady modelových situací:
- člen týmu neakceptuje dohodnutá pravidla a opakovaně mění dohodnutý program
- zástupce vedoucího oddílu přenáší bez dohody s vedoucím oddílu svoje úkoly na další členy týmu a omlouvá tuto skutečnost aktuálním pracovním vytížením
- členové realizačního týmu si stěžují na nerovnoměrné rozdělení úkolů a protěžování některých členů týmu
- dva členové realizačního týmu mají vážný osobní spor a nejsou ochotni dále spolupracovat
- osoby pracující přímo s dětmi se neshodují v posouzení chování jednoho z dětských účastníků, přičemž jeden z nich trvá na jeho vyloučení z další činnosti dětské skupiny

Odborná způsobilost **Organizační a finanční zajištění celoroční činnosti s dětmi a mládeží ve volném čase**
Kritérium a)
Pro potřeby standardu rozumíme rozpočtem modelové výchovně-vzdělávací aktivity souhrn předpokládaných nákladů na její zajištění a předpokládaných příjmů, a to minimálně ve členění:
- Náklady:
  - mzdové náklady a OON (náklady na zaměstnance, DPČ a DPP);
  - materiálové náklady (spotřební materiál, drobný hmotný majetek, dlouhodobý hmotný majetek nebo jeho odpisy);
  - nemateriálové náklady (náklady na služby, spotřeba energií, doprava, cestovné, drobný nehmotný majetek, dlouhodobý nehmotný majetek).
- Příjmy:
  - příjmy od účastníků aktivity;
  - příspěvek zřizovatele;
  - granty a dotace;
  - dary;
  - ostatní.

  Uchazeč sestaví podrobný rozpočet. Důraz se klade zejména na znalost možných zdrojů financování aktivity, reálné pokrytí nákladů aktivity a kompletnost rozpočtu na výdajové straně.

Kritérium c)
- Kritérium je zaměřeno na popsání komunikace samostatného vedoucího s veřejností a rodiči.
- V rámci komunikace s veřejností je vyžadován popis základních PR aktivit, které budou v rámci celoročního plánu organizovány, v rámci komunikace s rodiči pak popis zejména praktické organizační komunikace.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná osoba do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na

vlastní žádost.

Autoři standardu

Autoři kvalifikačního standardu

Kvalifikační standard profesní kvalifikace připravila SR pro veřejné služby a správu, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Hodina H, z. s.
Pionýr, z. s
YMCA v České republice
RDMKV, z. s.